

Obsah

Předmluva ...7

Úvod ...9

OBECNÁ ČÁST

Vývoj společenstev plazů ve střední Evropě v průběhu kenozoika se zvláštním zřetelem k šupinatým (Squamata) (M. Ivanov) ...15

Recentní herpetofauna České republiky (J. Moravec, L. Jeřábková) ...47

Taxonomický výzkum plazů českých zemí (J. Moravec) ...50

Vnější morfologie plazů České republiky (J. Moravec) ...55

Klíč k určování plazů České republiky (J. Moravec) ...69

Příčiny ohrožení a ochrana našich plazů (V. Zavadil, J. Moravec) ...71

Parazitofauna plazů (M. Jirků) ...78

SYSTEMATICKÝ PŘEHLED

Testudines – želvy ...91

Čeleď Emydidae – emydovití (J. Moravec, P. Široký) ...93

Rod *Emys* – želva (J. Moravec, P. Široký) ...93

• *Emys orbicularis* – želva bahenní (P. Široký, J. Moravec) ...94

Želva bahenní – výskyt v České republice (P. Široký, J. Moravec) ...106

Parazitofauna želvy bahenní (M. Jirků) ...110

Squamata – šupinatí ...113

Čeleď Lacertidae – ještěrkovití (J. Moravec) ...115

Rod *Lacerta* – ještěrka (J. Moravec) ...116

• *Lacerta agilis* – ještěrka obecná (J. Moravec) ...118

Ještěrka obecná – výskyt v České republice (V. Zavadil, L. Jeřábková, J. Moravec) ...145

• *Lacerta viridis* – ještěrka zelená (J. Moravec) ...147

Ještěrka zelená – výskyt v České republice (V. Zavadil, L. Jeřábková, J. Moravec) ...175

Rod *Podarcis* – ještěrka (J. Moravec) ...178

• *Podarcis muralis* – ještěrka zední (J. Moravec, M. Veselý) ...180

Ještěrka zední – výskyt v České republice (V. Zavadil, J. Moravec, M. Veselý, L. Jeřábková) ...200

Rod *Zootoca* – ještěrka (J. Moravec) ...203

• *Zootoca vivipara* – ještěrka živorodá (M. Berek, J. Moravec) ...204

Ještěrka živorodá – výskyt v České republice (V. Zavadil, L. Jeřábková, J. Moravec) ...229

Parazitofauna ještěrek České republiky (M. Jirků) ...231

Čeleď Anguillidae – slepýšovité (J. Moravec) ...235

Rod *Anguis* – slepýš (J. Moravec, V. Gvoždík) ...236

• *Anguis fragilis* – slepýš křehký (V. Gvoždík, J. Moravec) ...237

• <i>Anguis colchica</i> – slepýš východní (J. Moravec, V. Gvoždík) ...262	
Slepýš křehký a slepýš východní – výskyt v České republice (V. Gvoždík, J. Moravec, V. Zavadil, L. Jeřábková) ...275	
Parazitofauna slepýšů České republiky (M. Jirků) ...279	
Čeleď Colubridae – užovkovití (J. Moravec) ...281	
Rod <i>Coronella</i> – užovka (J. Moravec) ...282	
• <i>Coronella austriaca</i> – užovka hladká (J. Moravec) ...283	
Užovka hladká – výskyt v České republice (J. Moravec, V. Zavadil, L. Jeřábková) ...301	
Rod <i>Zamenis</i> – užovka (J. Moravec) ...303	
• <i>Zamenis longissimus</i> – užovka stromová (R. Musilová, V. Zavadil, P. Kotlík, J. Moravec) ...304	
Užovka stromová – výskyt v České republice (V. Zavadil, R. Musilová, L. Jeřábková, J. Moravec) ...333	
Rod <i>Natrix</i> – užovka (J. Moravec) ...336	
• <i>Natrix natrix</i> – užovka obojková (M. Berec, J. Moravec, Z. F. Fric) ...337	
Užovka obojková – výskyt v České republice (J. Moravec, V. Zavadil, L. Jeřábková) ...362	
• <i>Natrix tessellata</i> – užovka podplamatá (J. Moravec) ...364	
Užovka podplamatá – výskyt v České republice (J. Moravec, V. Zavadil, L. Jeřábková) ...393	
Čeleď Viperidae – zmijovití (J. Moravec) ...396	
Rod <i>Vipera</i> – zmije (J. Moravec) ...397	
• <i>Vipera berus</i> – zmije obecná (Z. F. Fric, J. Moravec) ...398	
Zmije obecná – výskyt v České republice (J. Moravec, V. Zavadil, L. Jeřábková) ...426	
Parazitofauna hadů České republiky (M. Jirků) ...428	
Nepůvodní druhy plazů ve fauně České republiky ...435	
• <i>Trachemys scripta</i> – želva nádherná (J. Moravec, P. Široký) ...438	
Želva nádherná – aktuální status druhu v České republice (J. Brejcha) ...445	
• Želvy rodu <i>Testudo</i> (P. Široký, J. Moravec) ...449	
Summary ...454	
Poděkování ...460	
Literatura ...461	
Rejstřík českých jmen ...518	
Rejstřík latinských jmen ...523	